กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

การพัฒนาศักยภาพ บุคลากร ด้านการดับเพลิง และบรรเทาสาธารณภัย

นางสาวเภารำไพ จรรยา

ผู้อำนวยการส่วนวิชาการและส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรบุคคล

รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากร

ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการสถาบันการดับเพลิง

และบรรเทาสาธารณภัย

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

พรบ.ปภ.2550

แผน ปภ.แห่งชาติ 2564 - 2570

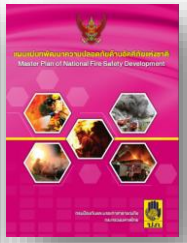

แผนแม่บทพัฒนาความปลอดภัย ด้านอัคคีภัยแห่งชาติ

ผู้อำนวยการกลาง

- ☑ มติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2547 เห็นชอบให้ ปภ. จัดตั้งสถาบัน หรือศูนย์ฝึกอบรมการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย
- ☑ ปภ. ได้จัดตั้งสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย วันที่ 22 มีนาคม 2566

กำกับดูแลด้านนโยบายฯ แผน/ยุทธศาสตร์

หน่วยงานกลางในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

สำนัก/กอง
สำนักงาน ปภ.จังหวัด/สาขา

สถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย

กองส่งเสริมการป้องกันสาธารณภัย

สถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต 1 - 18

กลุ่มเป้าหมาย

1. มูลนิธิ อาสาสมัคร
2. สถานศึกษา ประชาชน

กลุ่มเป้าหมาย

1.อปท. /เอกชน
2. สถานประกอบกิจการ

สถาบันพัฒนาบุคลากร
ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (สพบ.)

ภารกิจสำคัญของหน่วยงาน

- ☑ เป็นหน่วยงานนโยบาย กำกับดูแล และควบคุมมาตรฐานการฝึกอบรม
- ☑ จัดทำ พัฒนาและทบทวนหลักสูตรการฝึกอบรมตามนโยบาย หลักสูตรทักษะพิเศษทักษะการปฏิบัติงาน และหลักสูตร E-Learning
- ☑ บริหารจัดการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยของ ปภ. และภาคีเครือข่าย (ผู้บริหาร/ผู้ปฏิบัติงาน)
- ☑ ตรวจสอบและรับรองหลักสูตรเพื่อแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2553
- ☑ ควบคุม กำกับดูแล และประกันคุณภาพการฝึกอบรมของหน่วยจัดฝึกฯ
- ☑ ออกหนังสือรับรองการฝึกอบรมและวุฒิบัตรฝึกอบรม (Certificate)
- ☑ แสวงหาความร่วมมือและความช่วยเหลือทางวิชาการทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

สถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

การจัดทำหลักสูตรทักษะพิเศษระดับพื้นฐาน

คณะทำงาน จัดทำหลักสูตรฯ (สพบ+ผชช+ หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง)

คณะกรรมการ พิจารณา หลักสูตรฯ

อนุมัติ หลักสูตรฯ (อปภ)

ส่งให้หน่วยจัดฝึก ดำเนินการ

บทหน้าที่ ของ สพบ.

- ☑ ควบคุม กำกับดูแล และประกันคุณภาพการฝึกอบรม
- ☑ บริหารจัดการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยของ ปภ. และภาคีเครือข่าย (ผู้บริหาร/ผู้ปฏิบัติงาน)

กลุ่มเป้าหมาย

1. บุคลากร /ERT ปภ.
2. ภาครัฐ /อปท.
3. เอกชน /ภาคีเครือข่าย
4. สถานประกอบกิจการ

หลักสูตร ระดับพื้นฐาน

- หลักสูตรพนักงานดับเพลิง (6วัน)
- หลักสูตรพนักงานดับเพลิงขั้นก้าวหน้า (12 วัน)
- หลักสูตรครูฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (45 วัน)

หลักสูตรระดับ ปฏิบัติการ

- หลักสูตรการพัฒนาประสิทธิภาพชุดเผชิญสถานการณ์วิกฤต (ERT) ด้านการดับเพลิงระดับปฏิบัติการ (12 วัน)
- หลักสูตร การดับเพลิงในอาคาร
- หลักสูตร เทคนิคการดับเพลิงบ่อขยะ
- หลักสูตร การตอบโต้อุบัติภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตรายระดับปฏิบัติการ

ลูกจ้างสถาน ประกอบกิจการ

- หลักสูตรการดับเพลิงขั้นต้น (1วัน)
- หลักสูตรการฝึกซ้อมดับเพลิงและการฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ (1 วัน)

วิทยากรสถาน ประกอบกิจการ

จำนวน 7 หลักสูตร ๆ ละ 3 วัน สำหรับวิทยากร ปภ. ได้แก่ 1) หลักสูตรการพัฒนาศักยภาพวิทยากรด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัย 2) หลักสูตรด้านการประเมินความเสี่ยงจากอัคคีภัยในโรงงานอุตสาหกรรม 3)หลักสูตรการค้นหาและช่วยเหลือ ผู้ประสบอัคคีภัย 4) หลักสูตรเทคนิคการระงับอัคคีภัยภายในอาคาร 5) หลักสูตรแผนฉุกเฉินและการดับเพลิง และ 6) หลักสูตรการดับเพลิงในเรือขั้นพื้นฐาน และ 7) หลักสูตร ระบบและอุปกรณ์การป้องกันและระงับอัคคีภัย 7) หลักสูตรเทคนิคการผจญเพลิงภายในอาคาร

หลักสูตร 1 วัน สำหรับวิทยากรภาคีเครือข่าย สำหรับวิทยากรสถานประกอบกิจการตามกฎกระทรวงฯ (ไม่น้อยกว่า 6 ชม)

สถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ปภ.

การขับเคลื่อนคณะกรรมการและคณะทำงานพัฒนามาตรฐาน การฝึกอบรมด้านการดับเพลิงและกู้ภัยแห่งชาติ

ไตรมาส 4	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 3-4	
2565	2566	2566	2566	2566-7
ประชุม คณะทำงาน/ คณะกรรมการ พัฒนามาตรฐาน การฝึกอบรม จัดทำหลักสูตรฯ	ประชุม/สัมมนา ผู้เชี่ยวชาญด้าน การดับเพลิง และกู้ภัย	อนุมัติ หลักสูตรฯ (อปภ)	จัดอบรม หลักสูตร ระดับพื้นฐาน ระดับปฏิบัติการ (ที่ได้รับการ อนุมัติ)	สร้างหลักสูตร สร้างสถานีฝึก สร้างครูฝึก

คณะกรรมการฯ

คณะทำงานพัฒนามาตรฐานการฝึกอบรมด้านการดับเพลิงและกู้ภัยแห่งชาติ

- คณะทำงานกำหนดมาตรฐาน ศูนย์ฝึกการดับเพลิงกู้ภัยและ การบริหารจัดการ
- คณะทำงานกำหนดมาตรฐาน ความรู้ความสามารถ ครูฝึกดับเพลิงและกู้ภัย
- คณะทำงาน กำหนดมาตรฐาน หลักสูตรด้านการ ดับเพลิง
- คณะทำงาน กำหนดมาตรฐาน หลักสูตรด้านการ ค้นหาและกู้ภัย

ศูนย์ฝึกอบรม หลักสูตร ครูฝึก

ระหว่างการสร้างสถาบันดับเพลิงฯ

สพบ. ดำเนินการ

1. หลักสูตรดับเพลิงระดับพื้นฐาน จัดฝึกอบรม ณ วปภ และ ศปภ เขต ที่ดำเนินการจัดฝึกอบรม
2. หลักสูตรดับเพลิงกู้ภัยที่ใช้เทคนิคพิเศษจะส่งผู้อบรมไปฝึกปฏิบัติ ณ สถานที่ภาคเอกชนที่มีความพร้อมของอาคาร/สถานที่ฝึกทักษะ

สถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย (สพส.)

- ☑ มติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2547 เห็นชอบให้ ปภ. จัดตั้งสถาบัน หรือศูนย์ ฝึกอบรมการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย
- ☑ ปภ. ได้จัดตั้งสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย วันที่ 3 เมษายน 2566

วัตถุประสงค์ :

- ☑ เพื่อเป็นหน่วยงานกลางในการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพ
- ☑ กำหนดมาตรฐานศูนย์หรือสถานที่ฝึกอบรม มาตรฐานหลักสูตรการฝึกอบรม มาตรฐานอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ในการฝึกอบรมดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย
- ☑ ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรหรือวิชาชีที่เกี่ยวข้องกับการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย

เพื่อยกระดับความสามารถของผู้ปฏิบัติงานด้านการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย รวมถึง**ประสานความร่วมมือ**กับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคมและหน่วยงานภาคีเครือข่ายด้านการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย

สถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย (สพส.)

ขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรทักษะพิเศษระดับเทคนิค

ส่งให้หน่วยจัดฝึก
ดำเนินการ

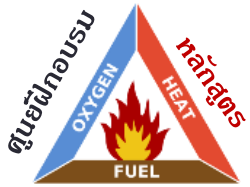

ครูฝึก

เปิดหลักสูตรฝึกอบรมในปีงบประมาณ 2567

(1) หลักสูตรการควบคุมและการจัดการเหตุเพลิงไหม้ในอาคาร หรือโครงสร้างปิด ระดับขั้นพื้นฐาน

(2) หลักสูตรการควบคุมและการจัดการเหตุเพลิงไหม้ในอาคารหรือโครงสร้างปิด ระดับปฏิบัติการ

(3) หลักสูตรการควบคุมเพลิงและการบริหารเหตุเพลิงไหม้สำหรับภาคอุตสาหกรรม หรือ สถานประกอบกิจการ ระดับปฏิบัติการ

(4) หลักสูตรเทคนิคการควบคุมเพลิงไหม้รถพลังงานแบตเตอรี่

(5) หลักสูตรเทคนิคการควบคุมเพลิงไหม้บ่อขยะ

การกำหนดระดับความสามารถ (Competence) ของหลักสูตรแบ่งเป็น 5 ระดับ

1. หลักสูตรความสามารถระดับพื้นฐานหรือระดับต้น (Fundamental Level)
2. หลักสูตรความสามารถระดับปฏิบัติการ (Operation Level)
3. หลักสูตรความสามารถระดับเทคนิค (Technical Level)
4. หลักสูตรความสามารถระดับวางแผน (Planning Level)
5. หลักสูตรความสามารถระดับควบคุมสั่งการ (Incident Command)

แนวทางการพัฒนามาตรฐานหลักสูตรดับเพลิงและกู้ภัย

ข้อกำหนด/คุณสมบัติของผู้อบรม :

1 เจ้าหน้าที่. ERT ปภ./ นักดับเพลิง ภาครัฐ / อปท. /เอกชน สถานประกอบการที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

2. อปพร. อาสาสมัคร มูลนิธิ และประชาชนทั่วไป สามารถอบรมในระดับพื้นฐาน และระดับปฏิบัติการ ในบางกลุ่มหลักสูตร

กลุ่มเป้าหมาย

1. ผู้ปฏิบัติงาน /นักดับเพลิงกู้ภัย
2. ภาครัฐ /อปท. 7.782 แห่ง
3. เอกชน /มูลนิธิ /อาสาสมัคร/
4. สถาบันการศึกษา
5. สถานประกอบกิจการ /ประชาชน

การกำหนดระดับความสามารถ (Competence) ของหลักสูตรแบ่งเป็น 5 ระดับ

1. หลักสูตรความสามารถระดับพื้นฐานหรือระดับต้น (Fundamental Level)
2. หลักสูตรความสามารถระดับปฏิบัติการ (Operation Level)
3. หลักสูตรความสามารถระดับเทคนิค (Technical Level)
4. หลักสูตรความสามารถระดับวางแผน (Planning Level)
5. หลักสูตรความสามารถระดับควบคุมสั่งการ (Incident Command)

มาตรฐานหลักสูตรการดับเพลิงกู้ภัย กำหนดหลักสูตรออกเป็น ๘ กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มหลักสูตรการดับเพลิงกู้ภัยในอาคารโครงสร้างปิด (Enclosure Fire)
2. กลุ่มหลักสูตรการดับเพลิงกู้ภัยภาคอุตสาหกรรม (Industrial Fire)
3. กลุ่มดับเพลิงกู้ภัยที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางหรือการขนส่ง (Logistic Fire)
4. กลุ่มหลักสูตรการควบคุมเพลิงในชุมชน (Community Fire)
5. กลุ่มหลักสูตรการดับเพลิงเกี่ยวกับการลุกไหม้เชื้อเพลิงซึ่งอยู่ใต้พื้นผิว (Deep Seat Fire)
6. กลุ่มหลักสูตรเกี่ยวกับการตอบโต้อุบัติภัยจากสารเคมี (Hazmat Chemical)
7. กลุ่มหลักสูตรเกี่ยวกับการค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัยในกลุ่มควัน (Search and Rescue for Smoke Driving)
8. กลุ่มหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการกู้ภัยต่าง ๆ ตามข้อกำหนดมาตรฐาน NFPA

เงื่อนไข :

1. ผู้อบรมทุกกลุ่มหลักสูตรต้องผ่านการฝึกอบรมขั้นพื้นฐานของการเป็นนักดับเพลิง คือ หลักสูตรพนักงานดับเพลิง ดำเนินการโดย กรม ปภ.
2. ผู้อบรมต้องเรียนหลักสูตรระดับพื้นฐาน/ระดับปฏิบัติการ ระดับเทคนิค /ระดับวางแผน และระดับสั่งการ ในแต่ละกลุ่มหลักสูตร ตามลำดับ

การยกระดับทุกภาคส่วนของไทยไปสู่ทิศทางการดับเพลิงการกู้ภัยในอนาคต

- ☑ **ปัจจุบัน ปภ.จัดทำแผนแม่บทพัฒนาความปลอดภัยด้านอัคคีภัยแห่งชาติ พ.ศ.2566-2570**
- ☑ **การขับเคลื่อนสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย**
- ☑ **แนวทางแก้ไขปัญหาด้านการดับเพลิงฯ**

  - ❑ **การพัฒนาศักยภาพบุคลากร**ที่เกี่ยวข้องด้านการดับเพลิงและกู้ภัยให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน
  - ❑ ผลักดันให้ความปลอดภัยด้านอัคคีภัย**เป็นวาระแห่งชาติ**
  - ❑ ส่งเสริมการ**จัดตั้งกองทุน**เพื่อจัดการความเสี่ยงจากอัคคีภัย
  - ❑ ต้องพัฒนา**กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง**ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
  - ❑ **การยกระดับการบริหารจัดการ การบูรณาการ**ร่วมกันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
  - ❑ ส่งเสริมการจัดการความปลอดภัยด้านอัคคีภัยในทุกมิติของการพัฒนาเมือง
  - ❑ **สร้างความตระหนักทุกภาคส่วน**เพื่อป้องกันอัคคีภัยอย่างยั่งยืน
  - ❑ **ส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนเข้มแข็งและโรงเรียนปลอดภัย**